

Фактическият прирѣстъ на населението по области се разпредѣля твърде неравно-мѣрно. Това се констатира още като хвърлимъ бѣгъльа погледъ върху процентнитѣ числа въ таблица 1 на стр. 19—20. И наистина, докато областъ София нараства съ 17%, областитѣ Плъвенъ и Стара-Загора нарастватъ съответно само съ 7·1 и 7·8%. Следъ областъ София идватъ областитѣ Бургазъ и Пловдивъ, които нарастватъ съответно съ 14·5% и 12·7%. Останалитѣ две области: Шуменъ и Вратца сж нарастнали съ 10·1% и 9·4%, т. е. съ проценти по-малки отъ общия такъвъ за Царството.

Разбира се, процентнитѣ числа, изразяващи фактическото нарастване на населението по околии, показватъ още по-голѣма неравно-мѣрностъ, която не е присъща на процентнитѣ числа, които изразяватъ естественото нарастване на населението. Както се вижда отъ таблица 1 на стр. 19—20 и отъ следващата таблица, дѣто околитѣ сж подредени по голѣмина на процентния имъ фактически прирѣстъ, нѣкои околии, особено градскитѣ, показватъ коренни различия спрямо естественото нарастване.

ОКОЛИИ	Факти- ческо нара- стване %	ОКОЛИИ	факти- ческо нара- стване %
Ивайловградъ	5·1	Фердинандъ	10·2
Кърджали	2·4	Бѣла	10·2
Трънъ	0·6	Сливенъ	10·5
Дрѣново	0·3	Враца	10·5
Крумовградъ	0·9	Плъвенъ	10·5
Горна-Орѣховица	2·5	Ломъ	10·6
Севлиево	2·6	Чирпанъ	10·6
Ардино	3·5	Асеновградъ	10·8
Радомиръ	3·9	Нова-Загора	10·9
Котелъ	4·1	Борисовградъ	10·9
Кула	4·2	Дупница	11·0
Ботевградъ	4·3	Айтосъ	11·1
Търново	4·5	Варна (селска)	11·1
Троянъ	4·7	Златоградъ	11·2
Новоселци	4·9	Панагюрище	11·3
Търговище	5·0	Пазарджикъ	11·5
Бѣлоградчикъ	5·1	Русе (селска)	11·7
Пирдопъ	5·3	Момчилградъ	11·8
Ловечъ	5·4	Исперихъ	11·8
Разградъ	5·5	Горна-Джумая	11·9
Попово	5·6	Провадия	12·3
Кюстендилъ	5·7	Свищовъ	13·4
Смолянъ	5·9	Девинъ	13·6
Царибродъ	6·0	Карнобатъ	14·0
Видинъ	6·0	Малко-Търново	14·1
Елена	6·1	Нови-Пазаръ	14·2
Хасково	6·2	Орѣхово	14·8
Брѣзникъ	6·5	Пещера	15·0
Луковитъ	7·2	Самоковъ	15·1
Тетевенъ	7·6	Варна (градска)	15·1
Русе (градска)	7·9	Петричъ	15·2
Преславъ	8·3	Пловдивъ (селска)	15·7
Берковица	8·4	Свиленградъ	15·8
Бѣла-Слатина	8·5	Сръдецъ	16·0
Габрово	8·5	Елхово	16·2
Ст.-Загора	8·6	Св. Врачъ	16·4
Омортагъ	8·7	Поморие	16·8
Карлово	8·8	Бургазъ (градска)	16·9
Казанлъкъ	9·1	Бургазъ (селска)	17·1
Шуменъ	9·1	Никополъ	17·4
Неврокопъ	9·2	Ямболъ	17·6
Харманли	9·8	Пловдивъ (градска)	18·7
Разлогъ	9·9	Кубратъ	18·7
Ихтиманъ	10·0	София (селска)	27·5
		София (градска)	35·2
		Общо за Царството	11·2

Отъ горната таблица се вижда най-напредъ, че три околии иматъ фактическо намаление на населението си, а именно: Ивайловградъ (—5·1%), Кърджали (—2·4%) и Трънъ (—0·6%). Виждаме, сжщо така, че фактическият прирѣстъ на населението въ 54 околии е подъ общия фактически прирѣстъ въ Царството (11·2%), въ една околия е точно 11·2%, а въ останалитѣ 31 околии — надъ този процентъ.

Това, обаче, което най-силно бие на очи въ горната таблица, е извънредно голѣмиятъ фактически прирѣстъ на населението въ Софийска градска околия, т. е. въ градъ София (35·2%) и въ Софийска селска околия (27·5%), която, както ще видимъ по-после, дължи своето голѣмо увеличение изключително на населенитѣ мѣста, образуващи предградията на Столицата. Отъ таблица 1 на стр. 19—20 се вижда, че тѣзи две околии иматъ общо 117,295 души фактически прирѣстъ, което представлява 19·3% или близо 1/5 отъ цѣлия фактически прирѣстъ на населението въ Царството.

Ако разгледаме околитѣ въ горната таблица по групи, споредъ голѣмината на процентния фактически прирѣстъ на населението имъ, констатираме, че тукъ съставтъ на групитѣ, образувани при естественото нарастване, е значително промѣненъ, тъй като фактическият прирѣстъ на населението се обуславя не само отъ естествения прирѣстъ, а и отъ преселванията. Както ще видимъ въ следващата глава, почти всички околии сж били засегнати отъ изселванията, но нѣкои особено силно. Само петтѣ градски околии и 7 отъ другитѣ сж показали фактически прирѣстъ по-голѣмъ отъ естествения.

Все пакъ, и тукъ съ най-нискъ фактически прирѣстъ, както при естественото нарастване, но вече подъ 8%, изпъква групата отъ околии, разположени по севернитѣ склонове на сръдна Стара-планина, а именно: Дрѣново (0·3%), Горна-Орѣховица (2·5%), Севлиево (2·6%), Котелъ (4·1%), Търново (4·5%), Троянъ (4·7%), Ловечъ (5·4%), Елена (6·1%), Попово (5·6%), Ботевградъ (4·3%), Луковитъ (7·2%) и Тетевенъ (7·6%). Околитѣ Габрово и Казанлъкъ, макаръ да показватъ фактически прирѣстъ надъ 8%, сжщо трѣбва да се причислятъ къмъ тази група, защото, както се вижда отъ таблица 2 и 3 на стр. 21—24, този прирѣстъ се дължи на градоветѣ, индустриалното развитие на които е привлѣкло у тѣхъ приселници. Безъ градоветѣ тѣзи околии иматъ фактически прирѣстъ съответно 2·9% и 5·3%. Къмъ тази група спадатъ сжщо, както и при разглеждането на естественото нарастване, околитѣ Видинъ (6%), Кула (4·2%) и Бѣлоградчикъ (5·1%).

Вследствие на преселванията, тази категория околии се явява засилена главно съ две групи околии. Първата се състои отъ близкитѣ до София околии: Новоселци, Пирдопъ, Царибродъ, Трънъ (която има фактическо намаление на населението си), Радомиръ и Кюстендилъ, които сж дали изселници въ София,